

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เทคนิควิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๒๐๒ คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๓๒ คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน^๑ (Kejecie and Morgan)

^๑ ธานี นธ์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : ปิสนิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๑), หน้า ๔๙.

๓.๓ เทคนิควิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เทคนิควิธีที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ จำนวน ๑๓๒ คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและการเทียบบัญชีไตรยางศ์ โดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก ๙๑ โรง จับลากมาทั้งหมด ๕๘ โรง โรงเรียนขนาดกลาง ๑๐๒ โรง จับลากมาทั้งหมด ๖๕ โรง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ๙ โรง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (Closed form) ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Numerical) มี ๕ ระดับ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ใน ๕ ด้าน (๑) ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน (๒) ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน (๓) ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน (๔) ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ (๕) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ ตามหลักของลิเคิร์ท^๒ (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	๕	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน	๔	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก
คะแนน	๓	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	๒	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	๑	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒

^๒Likert อ้างถึงใน สุวีย์ โภคาริภรณ์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๔๐.

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

๑. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเนื้อหามาวิเคราะห์หาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียง และสร้างเป็นแบบสอบถามรายข้อโดยให้ครอบคลุมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ใน ๕ ด้าน

๓. นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบสำนวน ภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

๔. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องตามรูปแบบ และความถูกต้องของภาษา ได้ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง ๐.๘ – ๑.๐

๕. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .๙๘๔

๖. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

๒. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือและแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ จำนวน ๑๓๒ ชุด ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดด้วยตัวเอง

๓. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของแบบสอบถาม จำนวน ๑๓๒ ชุด คิดเป็น ๑๐๐% แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ใน ๕ ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อวัดระดับและแปลผล โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยของ Best^๓ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายถึง	มีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ใน ๕ ด้าน ที่มี เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ต่างกัน ใช้สถิติอนุมานสำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่ออธิบายความแตกต่างตามลักษณะประชากร สถิติที่ใช้ในกรณีที่ตัวแปรสองกลุ่มจะทำการทดสอบด้วยค่าสถิติทดสอบที (t-test) และกรณีที่ตัวแปรต้นมากกว่าสองกลุ่มจะทำการทดสอบด้วยค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ขั้นตอนที่ ๓ รวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ นำเสนอโดยแจกแจงความถี่

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง ๓ ขั้นตอนแล้ว นำผลที่ได้มาสรุป และรายงานผลการวิจัยต่อไป

^๓Best, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, ๒๕๓๕), หน้า ๙๔.

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. ค่า IOC สำหรับหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม

จากสูตร
$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๒. ค่าร้อยละ (Percentage)^๔

สูตร
$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	จำนวนข้อมูล (ความถี่)
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๓. ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$)^๕

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบ

๔. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)^๖

สูตร
$$SD = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวที่ยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบ

^๔บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, ๒๕๓๕), หน้า ๑๐๑.

^๕เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐๕.

^๖เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๒๔.

๕. สถิติที (t-test) กรณีไม่ทราบค่าความแปรปรวนของประชากรแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสองมีขนาดใหญ่ (n_1 และ $n_2 \geq 30$)^๗

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (df = \infty)$$

เมื่อ	$\overline{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๑
	$\overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๒
	S_1	แทน	คะแนนแปรปรวนของกลุ่มที่ ๑
	S_2	แทน	คะแนนแปรปรวนของกลุ่มที่ ๒
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ ๑
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ ๒

๖. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)^๘

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของเอฟ
	MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

๗. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach)

$$K = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	K	แทน	ความเที่ยงของแบบสอบถาม
	sumS	แทน	ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	K	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม

^๗ ส่องศรี ชมภูวงศ์, ผศ.ดร. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๒), หน้า ๒๔๒.

^๘ ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS ครอบคลุมทุกเวอร์ชัน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเตอร์ พรินท์, ๒๕๕๐), หน้า ๑๙๖.